

Nr 127.

Av herr **Lindhagen**, om återställande av ett fritt polsktalande Polen utan irredenta.

»Noch ist Polen nicht verloren.»

Gammal svensk hänförelse.

Samma öde som drabbat Tjeckien har även drabbat Polen. Genom segerfreden liksom varje segerfreds obetänksamhet gjordes landet olyckligt genom att vid frigörelsen tilläggas främmande folk med andra språk. Polens återupprättelse är således också en betingelse för en varaktig fred. Men endast *ett sannskyldigt Polen* med eget land och polskt språk.

I gångna tider voro svenskarna lidelsefulla vänner av Polens återställelse efter tre stormakters delning av det gamla landet. »Noch ist Polen nicht verloren» talades och sjöngs det. Vid 1916 års fredskommitté med mig som ordförande kämpades efter fattig förmåga för »ett fritt och odelat Polen». Ett livsvillkor för Polen är även, att det landet genom en polsktalande utgrening eller en sådan autostrada (järnväg och landsväg), som Tyskland till egen fördel i förstone ifrågasatte, genom korridoren återfår tillträde till havet, helst sin forna hamn, vilket synes vara naturligt. Vid en sådan lösning får även tagas hänsyn till, att Preussen i icke avlägsen tid genom expropriationslagar frantog polska jordbrukare deras gårdar för att överlämnas till invandrande tysk befolkning. Kanske vid den sista katastrofen något liknande även äger rum. I polsktalande gränstrakter måste folkomröstning under internationell kontroll äga rum för bestämmande av de rätta och möjliga gränserna.

Av intresse för situationen även i dag är Napoleons utrikesminister *Talleyrands* framsynta uppfattning om Polen. Han hade alltid ansett Polens delning vara ett brott. »Men om en ändring icke genast kunde åstadkommas, skulle Polen dock icke gå under för alltid. Även om polackerna icke bilda en politisk enhet skola de dock alltid utgöra en nationell familj. *De skola ej längre ha ett gemensamt land. Men de skola ha ett gemensamt språk. De skola därför förbli enade genom det starkaste och varaktigaste av alla band.*»

Det äskas därför,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t begära initiativ till en svensk helst skandinavisk medverkan på allmän världsfredskongress eller annorledes i förening med underhand-

lingar med Tyskland till återupprättande av *ett fritt och polsktalande Polen utan irredenta* såsom bidrag till en internationell rättsordning och en varaktig fred.

Stockholm den 23 januari 1940.

Carl Lindhagen.